

- 19-й Міжнароднай навук.-практ.-канферэнцыі 16–17 ліст. 2017 г. / рэдкал.: С. В. Дубовік (адк.рэд.) [і інш.]. – Вып. 19. – Мінск: БДУ, 2017. – С. 339–342.
2. Слука, О. Г. Информационная основа гражданского общества / О.Г. Слука // Журналістыка – 2010: стан, праблемы і перспектывы: матэрыялы 12-й Міжнар. навук.-практ. канф. / рэдкал.: С. В. Дубовік (адк. рэд.) [і інш.]. – Вып. 12. – Мінск: БДУ, 2010. – С. 252–254.
3. Степанов, В. А. Проблема эффективности оценки работы СМИ в социальных медиа / Степанов В. А. // Сучасная медыясфера: практыка трансфармацыі, тэарэтычнае асэнсаванне, інстытуцыянальныя перспектывы : матэрыялы I Міжнар. навук.-практ. канф., Мінск, 30 сак. 2017 г. / рэдкал. : С. В. Дубовік (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск : Выд. цэнтр БДУ, 2017. – С. 268–275.

Марына Прахарэня

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт

РЭГІЯНАЛЬНЫЯ МЕДЫЯ ЯК ФАКТАР ЗАБЕСПЯЧЭННЯ ЎСТОЙЛІВАГА РАЗВІЦЦЯ ГРАМАДСТВА

Пастаянная работа па ўдасканаленні дзейнасці рэгіянальных СМІ, умацаванні іх функцыянальных магчымасцей, павышэнні якасці кантэнту, вырашэнні пытанняў кадравай эфектыўнасці, умацаванні матэрыяльна-тэхнічнай базы рэдакцый сведчыць аб тым, што мясцовая прэса – важны рэсурс мадэрнізацыйных працэсаў, накіраваных на забеспячэнне ўстойлівага развіцця грамадства.

Рост значэння рэгіянальных СМІ выкліканы асаблівасцямі сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны. У апошні час з боку дзяржавы вялікая ўвага надаецца перспектыве рэгіянальнай палітыкі як важнага фактару стабілізацыі эканомікі і дасягнення ўстойлівага грамадства. Так, у Праграме сацыяльна-эканамічнага развіцця, якая разлічана на 2016–2020 гг., адзначаецца, што менавіта рэгіёны за кошт выкарыстання мясцовага рэсурснага патэнцыялу павінны стаць цэнтрамі эканамічнага росту [5]. «Збалансаванае рэгіянальнае развіццё» і «ўцягненне ў інавацыйны працэс рэгіёнаў» з'яўляюцца адным з прыярытэтных напрамкаў не менш важнага дзяржаўнага дакумента – Праграмы інавацыйнага развіцця Рэспублікі Беларусь на 2016–2020 гг. [3]. Паводле Нацыянальнай стратэгіі ўстойлівага сацыяльна-эканамічнага развіцця да 2030 г. вызначаны прыярытэтныя задачы рэгіянальнай палітыкі: фарміраванне і падтрымка рэгіянальных цэнтраў праз стварэнне на месцах індустрыяльных пляцовак для арганізацыі вытворчасці суб'ектамі малога і сярэдняга прадпрыемальніцтва, скарачэнне міжрэгіянальнай дыферэнцыяцыі паміж ўзроўнямі жыцця насельніцтва, стварэнне спрыяльных умоў для вядзення бізнесу, умацаванне рэсурснай базы мясцовых бюджэтаў і інш. [4].

У 2014–2015 гг. былі распрацаваны стратэгіі ўстойлівага развіцця кожнай з шасці абласцей Беларусі. У дакументах былі вызначаны асноўныя

прыярытэты і практычныя захады для дасягнення ўстойлівага развіцця канкрэтнага рэгіёна ў сярэднятэрміновай (2016–2020 гг.) і доўгатэрміновай (да 2025 г.) перспектыве. Так, адным з ключавых прынцыпаў устойлівага развіцця Мінскай вобласці з’яўляецца фарміраванне інстытутаў грамадзянскай супольнасці і партнёрства, што, у сваю чаргу, забяспечвае баланс інтарэсаў усіх суб’ектаў тэрыторыі (мясцовых органаў улады, насельніцтва, бізнесу, грамадскіх аб’яднанняў і г. д.) [8].

На сённяшні дзень рэгіянальныя друкаваныя выданні складаюць самую вялікую групу афіцыйных грамадска-палітычных выданняў у Рэспубліцы Беларусь. Так, па звестках Міністэрства інфармацыі, на 1 снежня 2017 г. у нашай краіне зарэгістравана 750 газет, 29 % з іх – дзяржаўнай формы ўласнасці [6]. Большасць з іх – рэгіянальныя выданні, заснавальнікамі якіх з’яўляюцца абласныя, гарадскія і раённыя выканаўчыя камітэты. З агульнага масіву сродкаў масавай інфармацыі рэгіянальныя медыя на працягу доўгага часу застаюцца найбольш запатрабаванымі ў аўдыторыі [1].

Перавага рэгіянальнай прэсы перад рэспубліканскай заключаецца ў спалучэнні аператыўнай афіцыйнай інфармацыі мясцовых органаў улады і карысных звестак, рэкамендацый і г. д., якія часта маюць канкрэтнае практычнае значэнне для чытачоў. Вызначаны сегмент перыядыкі бліжэй да аўдыторыі не толькі тэрытарыяльна, але і па змесце. Гэты тэзіс найбольш поўна сфармулявала расійская даследчыца Т. І. Фралова, адзначаючы, што такая прэса напоўнена «расказами пра тых, хто жыве і працуе па суседстве, справаздачамі пра падзеі, якія адбываюцца навокал, аб мерапрыемствах у галіне сацыяльнай абароны, ініцыятывах мясцовых жыхароў, звязаных, перш за ўсё, з пытаннямі добраўпарадкавання тэрыторый і сацыяльна-бытавога абслугоўвання» [9, с. 41].

Даследчык В. П. Вараб’ёў у шэрагу вызначальных характарыстык сучасных рэгіянальных СМІ адзначае пазнавальнасць прапанаванай інфармацыі, непасрэдны зварот да канкрэтнай чытацкай аўдыторыі, уключэнне рэдакцыі ў сферу асноўных сацыяльных функцый рэгіёна, блізкасць газеты да чытачоў і аўтараў, узаемадзеянне з імі, цесная і аператыўная зваротная сувязь, якая ўплывае на карэкціроўку публікацый у залежнасці ад характару падзей і інш. [2, с. 120]. Гэтыя асаблівасці дазваляюць рэгіянальнай прэсе прымаць актыўны ўдзел у інтэлектуальна-інавацыйным развіцці эканамічнай, сацыяльнай і духоўнай сфер жыццядзейнасці грамадства.

Павышэнне ролі дзяржаўных рэгіянальных сродкаў масавай інфармацыі ва ўстойлівым палітычным, сацыяльна-эканамічным і культурным жыцці на месцах – адзін з прыярытэтных напрамкаў работы Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь. Прадстаўнікі ведамства ўдзельнічаюць у пасяджэннях абласных, раённых і гарадскіх выканаўчых камітэтаў, дзе разглядаюцца пытанні аптымізацыі работы рэдакцый СМІ, развіцця рэгіянальнай

інфармацыйнай прасторы, практыкі выкарыстання інтэрнэт-рэсурсаў СМІ ў арганізацыі камунікацыі паміж грамадствам і органамі дзяржаўнай улады [7]. Пытанні ўдасканалвання стратэгіі работы мясцовых СМІ, аптымізацыі іх дзейнасці і эфектыўнасці ў развіцці інтэграцыйных працэсаў рэгулярна абмяркоўваюцца на традыцыйных для беларускай медыясупольнасці вязных рэгіянальных семінарах, форумах, удзельнікамі якіх становяцца журналісты мясцовых СМІ, прадстаўнікі Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, дзяржаўных органаў кіравання, аддзелаў ідэалагічнай работы, Інстытута журналістыкі БДУ і інш. Так, у 2016–2017 гг. былі праведзены наступныя тэматычныя мерапрыемствы: «Мадэрнізацыя сайтаў газет і арганізацыя інфармацыйнага абмену раённых і абласных газет, выканкамаў, прэс-службаў вобласці», «Сучасная аналітычная журналістыка: тэматыка публікацый і метады даследавання праблем», «Роля рэгіянальных СМІ ў забеспячэнні інфармацыйнай бяспекі краіны і фарміраванні медыяграмацыйнасці насельніцтва», «Роля рэгіянальных СМІ ў развіцці сацыяльнага партнёрства», «Роля мясцовага самакіравання ў грамадскім і сацыяльна-эканамічным жыцці рэгіёнаў і краіны ў цэлым» і інш.

У наш час мясцовыя СМІ развіваюцца ва ўмовах інфармацыйнага грамадства, дзе канкурэнцыю друкаваным выданням складаюць не толькі радыё і тэлебачанне, але і інтэрнэт. У перыяд актыўнага ўкаранення новых тэхналогій, росту папулярнасці глабальнай сеткі абласныя, гарадскія і раённыя газеты актыўна развіваюць мультымедычны напрамак сваёй дзейнасці, выкарыстоўваюць сучасныя формы зваротнай сувязі, што толькі пашырае іх уплыў на інавацыйныя працэсы ў сістэме сацыяльна-эканамічных адносін на месцах. Так, сёння кожная з рэдакцый рэгіянальных газет мае сайт, які, акрамя прадстаўлення актуальнай інфармацыі, прызначаны для арганізацыі сацыяльных зносін паміж жыхарамі рэгіёна. Большасць электронных рэсурсаў інтэгравана ў сацыяльныя сеткі, што пашырае магчымасці свабоднага каментавання навін, арганізацыі апытання насельніцтва па розных тэмах, удзелу ў інтэрактыўных конкурсах. Сярэднясутачная колькасць наведвальнікаў вар'іруецца ад 100 да 1500, сярэднямесячная – ад 3 да 20 тыс. [7, с. 28].

Тым не менш большасць беларускіх даследчыкаў адзначае неабходнасць удасканалення працэсу віртуалізацыі дзейнасці рэгіянальных медыя, напаўнення іх якасным аўдыё- і відэаконтэнтам. У адрозненне ад інтэрнэт-рэсурсаў вядучых рэспубліканскіх СМІ, большасць сайтаў рэгіянальных медыя дрэнна аптымізавана для запытаў карыстальнікаў. Для паляпшэння функцыянавання мясцовых электронных рэсурсаў і забеспячэння больш шырокай і эфектыўнай прысутнасці кантэнту дзяржаўных рэгіянальных СМІ ў глабальнай камп'ютарнай сетцы быў створаны партал «СМІ Беларусі» (www.belsmi.by). Яго задачы – садзейнічаць аператыўнаму рэагаванню

мясцовых СМІ, максімальнае прасоўванне рэгіянальных сродкаў масавай інфармацыі ў інтэрнэце, арганізацыя анлайн-камунікацыі як паміж СМІ, так і паміж чытачамі і карэспандэнтамі мясцовай прэсы. Актыўная работа па рэгулярным і своечасовым напаўненні сегментаў партала, пашырэнні формаў прадстаўлення медыякантэнтна ва ўмовах «лічбавай рэвалюцыі» павялічыць магчымасці рэгіянальнай прэсы ў інфармацыйным суправаджэнні інавацыйнай парадыгмы ўдасканалення эканамічных, сацыяльных, палітычных і іншых адносін.

Такім чынам, сёння мясцовыя сродкі масавай інфармацыі маюць значныя магчымасці для фарміравання каштоўнасных арыенціраў устойлівага развіцця, інтэлектуальна-інавацыйнай свядомасці, важных грамадска-палітычных ідэалаў. Гэты сегмент СМІ садзейнічае мабілізацыі жыхароў пэўнага рэгіёна да эканамічнай, сацыяльнай і палітычнай актыўнасці, дапамагае грамадзянам прымаць рэальны ўдзел у кіраванні краінай, тым самым умацоўваючы прынцыпы прававой дзяржавы і выступаючы эфектыўным інструментам у дасягненні сацыяльнай стабільнасці і ўстойлівага развіцця беларускіх рэгіёнаў.

Літаратура

1. Ананіч: региональная пресса остается востребованной у аудитории [Электронный ресурс] / Официальный сайт Министерства информации Республики Беларусь. – Минск, 2017. – Режим доступа: <http://www.mininform.gov.by/smi>. – Дата доступа: 15.12.2017.
2. Воробьев, В. П. Функциональные ресурсы региональной прессы / В. П. Воробьев // Веснік БДУ. – Серыя 4. Філалогія. Журналістыка. Педагагіка. – 2006. – № 3. – С. 115–120.
3. Государственная программа инновационного развития Республики Беларусь на 2016–2020 гг. [Электронный ресурс] / Национальный правовой интернет-портал Республики Беларусь. – Минск, 2017. – Режим доступа: <http://www.pravo.by/document/?guid=12551&p0=P31700031>. – Дата доступа: 15.12.2017.
4. Национальная стратегия устойчивого социально-экономического развития Республики Беларусь на период до 2030 г. / Экономический бюллетень НИЭИ Министерства экономики Республики Беларусь. – 2015. – № 4.
5. Основные положения программы социально-экономического развития Республики Беларусь на 2016–2020 годы [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://shod.belta.by/programma>. – Дата доступа: 15.12.2017.
6. Сведения о СМИ [Электронный ресурс] / Официальный сайт Министерства информации Республики Беларусь. – Минск, 2017. – Режим доступа: <http://www.mininform.gov.by/smi>. – Дата доступа: 15.12.2017.
7. Справочно-аналитическая информация о деятельности отрасли СМИ и печати в 2016 году: подготовлена к заседанию Министерства информации Республики Беларусь по итогам работы в 2016 году / Министерство информации Республики Беларусь. – Минск, 2017. – 144 с.

8. Стратегия устойчивого развития Минской области на 2016–2025 гг. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.regdev.by/ru/node/105>. – Дата доступа: 11.02.2017.
9. Фролова, Т. И. Социальная журналистика и ее роль в общественном диалоге: Учеб. пособие / Т. И. Фролова. – М.: Пульс, 2003. – 43 с.

Алексей Пустовалов

*Пермский государственный национальный
исследовательский университет (Россия)*

ПЕРМСКИЕ ГАЗЕТЫ ОНЛАЙН: ДВИЖЕНИЕ В СТОРОНУ АУДИТОРИИ *

Проблемы онлайн-СМИ в Перми, перспективного, динамично развивающегося сектора журналистики, не теряют своей остроты и сегодня. К их анализу мы обращаемся уже не первый год (см. 1, 2, 3, 4, 5) и каждый раз возникают новые актуальные аспекты в их изучении.

К настоящему моменту достаточно актуальным продолжает оставаться вопрос противостояния собственно пермских изданий и пермских версий федеральных изданий. Эта проблема, рассмотренная через призму не так давно вошедшего в нашу научную практику понятия «комьюнити-медиа», приобретает особое звучание.

Комьюнити-медиа, по утверждению одного из крупнейших специалистов в этом вопросе Кевина Хауи, создаются «самой коммундой для себя», чтобы говорить о самой себе. Они могут быть разнообразными по форме: радио, видео, газеты, компьютерные сети. Главное их назначение – отвечать нуждам коммунды [3, с. 15].

По мнению исследователя, комьюнити медиа призваны:

- создавать медиасистемы, релевантные повседневной жизни местного населения;
- укреплять местную идентичность и автономию, представляя альтернативу распространяющимся транснациональным медиапотокам;
- создавать контент, альтернативный контенту глобальных и коммерческих медиа [7, с. 2].

Уже к 2014 году на пермском интернет-рынке противостояние локальные/федеральные издания наметилось довольно четко. Выделилась оппозиция пермских версий федеральных изданий (газеты *КП. Пермь*, *ЛиФ. Пермь*, *МК. Пермь*, *Ъ. Прикамье*, *РГ. Пермь*, портал *Эхо Москвы в Перми*) и собственно пермских изданий (газет *Новый компаньон*, *Звезда*, *HeСекретно*, *Деловое Прикамье*, *Business Class*, порталов *59.ru*, *Propermt.ru*, *PRM.ru* и др.). Существенную разницу между одними и другими изданиями мы увидели по таким критериям, как: место на сайте пермских новостей, наличие